4.3.2025

Eduskunnan Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Viite: HE 198/2024 vp, LA 25/2023 vp

Lausuntomme yhteistoimintalain muuttamisesta

Palvelualojen työnantajat PALTA ry (Palta) lausuu yhteistoimintalain muuttamisesta kunnioittavasti seuraavaa:

Pidämme hallitusohjelmassa olevaa kirjausta kannatettavana. Yhteistoimintalain soveltamisalarajan nostaminen ja vähimmäisneuvotteluaikojan lyhentäminen ovat tervetulleita muutoksia.

Työnantajan ja henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus ja yhteistoiminta ovat osa yritysten normaalia ja arkista toimintaa.

Yhteistoimintalain muotosäännökset aiheuttavat hallinnollista taakkaa, joka varsinkin pienemmissä yrityksissä on varsin kuormittava. Pitkät vähimmäisneuvotteluajat puolestaan hidastavat liiketoiminnalle välttämätöntä joustavuutta kyetä reagoimaan ja sopeuttamaan toimintaa.

A. Soveltamisala. Mielestämme hallitusohjelmakirjaus pitäisi toteuttaa eli 50 työntekijän soveltamisrajan tulisi olla lähtökohta. Tästä pääsäännöstä tulisi poiketa vain joukkovähentämisdirektiivin edellyttämissä tilanteissa.

> Joukkovähentämisdirektiivin mukaan työntekijöiden joukkovähentämiseen liittyy velvollisuus käydä työntekijöiden edustajien kanssa neuvottelut ennen joukkovähentämisen toteuttamista. Joukkovähentäminen on direktiivissä määritelty siten, että sillä tarkoitetaan työnantajan toimeenpanemia irtisanomisia, kun vähintään 20 työntekijää irtisanotaan 90 päivän aikana.
>
> Mielestämme tulisi pitäytyä direktiivin mukaisessa joukkovähentämisen määritelmässä ja rajoittaa neuvotteluvelvollisuus alle 50 työntekijän yrityksissä koskemaan vain irtisanomisia tuotannollisin ja taloudellisin perustein eikä laajemmin.

B. Vuoropuhelu ja liikkeen luovutus. Velvollisuus jatkuvaan vuoropuheluun ja liikkeen luovutusta koskeva soveltamisraja on nostettava koskemaan vähintään 50 työntekijän yrityksiä.

> Kaksi erilaista vuoropuhelumallia erikokoisissa yrityksissä olisi omiaan aiheuttamaan hämmennystä käytännön soveltamisessa.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry
Eteläranta 10, 6.krs, PL 62, 00131 Helsinki
Y-tunnus 0773798-8

palta.fi
+358 20 595 5000
info@palta.fi

C. Neuvotteluvelvoitteen täyttyminen

Kannatamme vähimmäisneuvotteluaikojen lyhentämistä esitetyllä tavalla. Lain muutokset auttavat muutosneuvottelun osapuolia hakemaan kussakin tapauksessa tarpeeseen sopivia sopeutustoimia ripeämmin kuin tällä hetkellä ja täten paremmin turvaamaan yrityksen toimintaedellytyksiä.

D. Rangaistussäännökset

Kohdan 7 a § *Vuoropuhelun toteuttaminen 20–49 työntekijän yrityksissä tai yhteisöissä* tuominen rangaistussäännöksen piiriin on ongelmallista. Ensinnäkään vuoropuhelua ei tulisi lailla säätää 7 a § tilanteissa (20-49 työntekijää työllistävät). Toiseksi, mikäli lainkohta jäisi lakiin, velvoitteen yleisluontoisuus huomioiden sitä ei pitäisi sanktioida.

E. Henkilöstön hallintoedustusta koskeva lakialoite

Yleisesti ottaen emme näe hallintoedustuksen soveltamisalan laskemiselle tarvetta.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Lisätietoja Minna Ääri, johtaja, työmarkkinat +358 40 5590833, minna.aari@palta.fi